บทความ อ. ๓๑/๒๕๖๕
วรรธนพงศ์ คำดี

สัญญาซื้อขายที่ดิน

เรื่องนี้น่าสนใจ หน่วยงานของรัฐซื้อที่ดินเพื่อสร้างศูนย์ขนส่งชายแดน เข้าข่ายเป็นสัญญาที่มีลักษณะจัดทำบริการสาธารณะหรือไม่ ต้องเปิดเผยสัญญาให้ประชาชนรับทราบโดยทั่วไปหรือไม่ มาดูครับ

นาย ก เป็นทนายความ มีหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสัญญาซื้อขายที่ดินโฉนดเลขที่...ตั้งอยู่ที่ตำบล... อำเภอ... จังหวัด... ตามพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินฯ เพื่อสร้างศูนย์ขนส่งสินค้าชายแดนจังหวัด... ระหว่างหน่วยงาน A กับเจ้าของที่ดินแปลงดังกล่าว หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่าผู้ยื่นคำขอไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเจ้าของที่ดินดังกล่าว สัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนฯ มิได้เป็นข้อมูลที่ประชาชนทั่วไปจะสามารถเข้าถึงได้ เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ยังไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล และมิได้ก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า สัญญาซื้อขายที่ดินที่ถูกเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนฯ มีลักษณะเป็นสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และสัญญาดังกล่าวเกิดจากการใช้อำนาจทางปกครองในการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะเวนคืนฯ เพื่อประโยชน์ในการสร้างศูนย์การขนส่งชายแดนตามโครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัด... อันมีลักษณะเป็นสัญญาจัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดแสดงไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๒๙๙/๒๕๖๕) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๓๒/๒๕๖๕
วรรธนพงศ์ คำดี

แม่จะขอดูสิทธิของลูกที่เสียชีวิต

คำวินิจฉัยฉบับนี้มีความน่าสนใจมาก เกี่ยวกับแม่จะขอดูข้อมูลการเบิกจ่ายสิทธิต่าง ๆ ของลูกซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ แต่ไม่ได้รับความยินยอมจากทายาทอื่น มาดูว่าจะตัดสินยังไง

นาง ก มารดาของนาย ข ซึ่งเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยฟื้นคืนชีพผู้ป่วยและติดเชื้อไวรัสโควิด 2019 นาง ก มีความสงสัยว่าจะมีการปลอมแปลงเอกสารและลายมือชื่อของนาง ก ในการให้ความยินยอมว่าไม่คัดค้านการเบิก-จ่าย เงินสิทธิต่าง ๆ นาง ก จึงมีหนังสือถึงโรงพยาบาล A ซึ่งเป็นต้นสังกัดของนาย ข ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตั้งสิทธิต่าง ๆ ของนาย ข ผู้เสียชีวิต โรงพยาบาล A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของนาย ข ทั้งนี้ทายาทของนาย ข ประกอบด้วยนาง ค (ภรรยา) นางสาว ง (บุตร) และนาง ก (มารดา) ซึ่งนาง ค และนางสาว ง ทายาท ไม่ยินยอมให้เปิดเผย ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาง ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า สิทธิต่าง ๆ ของนาย ข ประกอบด้วย (๑) บำเหน็จตกทอด (๒) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (๓) เงินพิเศษช่วยเหลือ ๓ เท่า (๔) สวัสดิการของโรงพยาบาล (๕) ประกันชีวิตโควิดบริษัท B (๖) ประกันชีวิตโควิดบริษัท C (๗) ประกันชีวิตโควิดบริษัท D (๘) – (๑๐) เงินช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเบิกเงิน-รับเงิน สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล ซึ่งผู้อุทธรณ์เป็นมารดาของผู้เสียชีวิตและต้องการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินของบุตร ย่อมมีส่วนได้เสียโดยตรงกับข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอ จึงควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อปกป้องสิทธิของตนตามกฎหมาย การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความถูกต้องโปร่งใสในการเบิกจ่ายเงินของโรงพยาบาล A จึงวินิจฉัยให้โรงพยาบาล A เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว โดยปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่ สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สมุดบัญชีธนาคาร หมายเลขโทรศัพท์และลายมือชื่อภรรยาและบุตรของผู้เสียชีวิต ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๒๒/๒๕๖๕) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ อ. ๓๓/๒๕๖๕
วรรธนพงศ์ คำดี

ข้อมูลการรับบำนาญ

ประชาชนอยากจะตรวจสอบเส้นทางการเงินของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ จะทำได้แค่ไหน มาติดตามกันครับ

นาย ก มีหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรับบำนาญของนาย ข อดีตอัยการสูงสุด เพื่อนำหลักฐานไปแจ้งให้สำนักงาน ปปง. ตรวจสอบต่อไป หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคลอันเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารการรับบำนาญของนาย ข เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคลอันจะทำให้ทราบถึงฐานะทางการเงินของบุคคลดังกล่าว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้รับรองสิทธิของบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ แต่ในส่วนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลย่อมได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ การใช้สิทธิของผู้อุทธรณ์ต้องกระทำโดยสุจริต ประกอบกับผู้อุทธรณ์มิได้แสดงเหตุผลว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจำเป็นต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์อย่างใด การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่สามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๓๖/๒๕๖๕) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บทความ อ. ๓๔/๒๕๖๕
วรรธนพงศ์ คำดี

ขอข้อมูลการปราบม็อบ

การชุมนุมทางการเมืองมีให้เห็นอยู่บ่อย ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ควบคุมฝูงชนก็มีการปฏิบัติตามขั้นตอน ประชาชนก็ย่อมมีข้อสงสัยได้ว่ามีการเบิกจ่ายกำลังพล แก๊สน้ำตาและกระสุนยางมาใช้มากน้อยแค่ไหน มาดูว่า จะเปิดเผยให้ดูได้หรือไม่

นาย ก มีหนังสือถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับจำนวนกำลังพลที่ใช้ในการควบคุมฝูงชนในการชุมนุมทางการเมือง จำนวนแก๊สน้ำตาและกระสุนยางที่เบิกมาใช้และใช้ไปในการปฏิบัติการควบคุมฝูงชนในการชุมนุมทางการเมือง ระหว่างปี ๒๕๖๓ ถึงปัจจุบัน สำนักงานตำรวจแห่งชาติปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดกำลังพลในภารกิจควบคุมฝูงชนเพื่อบังคับใช้กฎหมาย หากเปิดเผยจะส่งผลให้ผู้ไม่ประสงค์ดีทราบถึงกำลังพลและอุปกรณ์ในแต่ละภารกิจตามแต่สถานการณ์ ซึ่งจะส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจรวมถึงไม่สามารถป้องกันเหตุความไม่สงบอันเกิดจากการชุมนุมที่ผิดกฎหมายได้ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการควบคุมฝูงชน ซึ่งการเปิดเผยยอดรวมทั้งหมดโดยไม่ระบุหรือแยกเป็นรายเหตุการณ์ของจำนวนกำลังพลที่ใช้ในการควบคุมฝูงชน รวมทั้งยอดรวมจำนวนแก๊สน้ำตาและกระสุนยางที่ใช้ในการควบคุมฝูงชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ จึงไม่กระทบกับความมั่นคงของรัฐและมิได้ทำให้ทราบถึงอัตราการจัดกำลังพลและเครื่องมือที่ใช้ในการควบคุมฝูงชน อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ ส่วนข้อมูลจำนวนกำลังพล จำนวนแก๊สน้ำตาและกระสุนยาง แยกเป็นรายเหตุการณ์และแยกตัวเลข “เบิกมา” “ใช้ไป” หรือ “ส่งคืน” อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการควบคุมการชุมนุมเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยสาธารณะ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และอาจไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์การชุมนุมที่ผิดกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงไม่อาจเปิดเผยโดยแยกเป็นรายเหตุการณ์ได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๓/๒๕๖๕) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๓๕/๒๕๖๕
วรรธนพงศ์ คำดี

ขอชื่อกรรมการตรวจสอบ

การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วจะสามารถเปิดเผยรายชื่อกรรมการได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก ร้องเรียนกล่าวหานาย ข ซึ่งเป็นข้าราชการในสำนักงานจังหวัดแห่งหนึ่งว่ากระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมายหลายประการ ต่อมานาย ก มีหนังสือถึงศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อและตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า การตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีนาย ข ถูกร้องเรียนนั้น เป็นขั้นตอนหนึ่งของการดำเนินการทางวินัย ซึ่งเป็นเรื่องลับ เนื่องจากมีผลกระทบต่อบุคคลหลายคน การเปิดเผยไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ขอข้อมูลหรือประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ รายชื่อและตำแหน่งของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งจังหวัด... ที่... ลงวันที่... เมื่อการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องนี้เสร็จสิ้นแล้ว คำสั่งดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่ไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหา การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสตรวจสอบได้ในกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงของหน่วยงานของรัฐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ / ๐๙ ๒๒๕๐ ๐๕๘๙ (www.oic.go.th) (wattanapong.k@opm.go.th)

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๓๗๓/๒๕๖๕) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"